07/02/2025

Το ζήτημα της καύσης των νεκρών και τα 1700 χρόνια από την Α’ Οικουμενική Σύνοδο στο επίκεντρο της Ιερατικής Σύναξης της Ιεράς Μητροπόλεως Βεροίας

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας

Το ζήτημα της καύσης των νεκρών και η φετινή επέτειος των 1700 χρόνων από την Α’ Οικουμενική Σύνοδο βρέθηκαν στο επίκεντρο της μηνιαίας Ιερατικής Σύναξης της Ιεράς Μητροπόλεως Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας που πραγματοποιήθηκε στο φιλόξενο χώρο του Παύλειου Πολιτιστικού Κέντρου στη Βέροια το μεσημέρι της Παρασκευής, 7ης Φεβρουαρίου 2025.

Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας κ. Παντελεήμων ενημέρωσε τους Ιερείς σχετικά με την Εγκύκλιο που θα διαβαστεί

την ερχόμενη Κυριακή, με αφορμή τη δημιουργία αποτεφρωτηρίου νεκρών στα όρια της Μητροπόλεως και κάλεσε τους Ιερείς να ενημερώσουν το χριστεπώνυμο πλήρωμα για τις θέσεις της Εκκλησίας σχετικά με το ζήτημα της καύσης των νεκρών, την οποία δυστυχώς επιλέγουν ορισμένοι συνάνθρωποί μας στο πλαίσιο της ελεύθερης προσωπικής επιλογής.

Στη συνέχεια ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης κ. Παντελεήμων στην ομιλία του ανέφερε μεταξύ πολλών άλλων:

Όπως είναι, πιστεύω, στους περισ-σότερους γνωστό αλλά και ανέφερα ήδη στην Ποιμαντορική Εγκύκλιο για το νέο έτος, η Αγία μας Εκκλησία τιμά φέτος μία με-γάλη και σημαντική επέτειο. Τιμά την επέτειο της συμπληρώσεως 1700 ετών από τη σύγκληση της Α΄ εν Νικαία Οικουμενικής Συνόδου. Αφορμή της συγκλήσεως αυτής της Οικουμενικής Συνόδου, στην οποία μετείχαν επίσκοποι και κλη-ρικοί και από την Ανατολή και από τη Δύση ήταν οι αιρετικές διδασκα-λίες του Αρείου σχετικά με το πρόσωπο του Χριστού, του Υιού και Λόγου του Θεού, και με τη θέση του στην Αγία Τριάδα, καθώς και η εμμονή του σε αυτές, με αποτέλε-σμα να προκαλεί σχίσμα στην Εκ-κλη-σία.

Η επέτειος αυτή θα τιμηθεί και θα εορτασθεί προσηκόντως τόσο από το Οικουμενικό μας Πατριαρχείο όσο και από την Εκκλησία της Ελ-λάδος, και φυσικά και από την Ιερά μας Μητρόπολη.

Οι εορτασμοί αυτοί δεν είναι περιττές ή άσκοπες εκδηλώσεις για κάτι που έγινε πριν από 1700 χρόνια. Έχουν πνευματική και ποιμα-ντική σκοπιμότητα και αξία, διότι η διδασκαλία των Αγίων και Οι-κουμενικών Συνόδων, όσα δηλαδή με τη χάρη και τον φωτισμό του Παναγίου Πνεύματος αποφάσισαν οι συμμετέχοντες 318 άγιοι και θεοφόροι Πατέρες, αποτελούν θεμέλια της πίστεώς μας, τα οποία θα πρέπει να τα γνωρίζουμε όλοι και πολύ περισσότερο εμείς οι κληρι-κοί, οι οποίοι καλούμεθα να τα διδάξουμε και στους αδελφούς μας.

Οι άγιοι και θεοφόροι Πατέρες δεν συζητούσαν και δεν αγωνιζόταν για ασήμαντες λεπτομέρειες, όπως ενδεχομένως θεωρούν κάποιοι τα δογματικά θέματα, τη σχέση του Υιού του Θεού με τον Θεό-Πατέρα. Είναι σημαντικότατα θέματα και έτσι θα πρέπει να τα αντιμετωπί-ζουμε και εμείς και να τα μελετού-με και να προσπαθούμε να τα κατα-νοήσουμε και να τα μεταδώσουμε και στους ανθρώπους. Εάν δεν ήταν σημαντικά όσα συζήτησε και αποφάσισε η Α΄ Οικουμενική Σύνο-δος δεν θα αποτελούσαν τα πρώτα άρθρα του Συμβόλου της πίστεως, το οποίο επαναλαμβάνουμε στη Θεία Λειτουργία και σε άλλα ιερά μυστήρια και Ιερές Ακολουθίες της Εκκλησίας μας και θα πρέπει γι᾽ αυτό να κατανοούμε το νόημά

τους.

Η επαφή μας και η εντρύφηση στη διδασκαλία και τις αποφάσεις της Α΄ Οικουμενικής Συνόδου είναι ο ένας από τους λόγους για τον οποίο τιμά η Αγία μας Εκκλησία αυτή την επέτειο.

Ένας δεύτερος λόγος που τιμού-με αυτή την επέτειο είναι γιατί μας υπενθυμίζει την αναγκαιότητα της ακριβείας της πίστεως. Ο ίδιος ο Χριστός πρώτος τόνισε τη σημασία να μην αλλάξει κανείς «ἰῶτα ἕν ἤ μία κεραία» από τον νόμο του. Αλλά και ο πρωτοκορυφαίος από-στο-λος Παύλος παραγγέλλει στον μαθητή του επίσκοπο Εφέσου Τιμόθεο: «μένε ἐν οἷς ἔμαθες καί ἐπιστώθης», και του συστήνει να φυλάξει «τήν παρακαταθήκην» της πίστεως, «ἐκτρεπόμενος τάς βεβήλους κενοφωνίας καί ἀντιθέ-σεις τῆς ψευδωνύμου γνώσεως». Αυτό όρισαν και οι θείοι Πατέρες ως διαχρονικό αίτημα στη θεία Λειτουργία. Τι ζητούμε από τον Θεό στο «Ἐν πρώτοις μνήσθητι»; Να χαρίσει τον Επίσκοπο στην Εκ-κλησία «ὀρθοτομοῦντα τόν λόγον τῆς Σῆς ἀληθείας», της αληθείας του Θεού.

Ένας τρίτος λόγος του εορτασμού της επετείου που τιμούμε είναι να συνειδητοποιήσουμε αφενός ότι η ορθή πίστη δεν είναι υπόθεση ενός ανθρώπου, ενός επισκόπου, αλλά είναι απόφαση της Εκκλησίας εν Πνεύματι Αγίω, και παράλληλα να συνειδητοποιήσουμε την ανα-γκαι-ότητα της υπακοής στην Εκκλη-σία, διότι ο κίνδυνος να παρασυρ-θεί κανείς στην πλάνη ή στην αίρεση συνεργεία του διαβόλου ελλοχεύει για τον καθένα μας.

Θα μπορούσα να συνεχίσω αναφέροντας και άλλους λόγους για τους οποίους εορτάζει και τιμά η Εκκλησία μας την επέτειο των 1700 χρόνων από τη σύγκληση της Α΄ Οικουμενικής Συνόδου. Νομίζω όμως ότι όλοι κατανοούμε τη ση-μασία της και την ανάγκη να γνω-ρίσουμε περισσότερο όσα οι άγιοι και θεοφόροι πατέρες εδογμάτισαν κατ᾽ αυτήν, αλλά και να διδα-χθού-με από το παράδειγμα των αγίων, οι οποίοι υπεραμύνθηκαν της Ορ-θοδόξου πίστεως και διδασκαλίας.

Η Ιερά μας Μητρόπολη, όπως είπα, θα συμμετάσχει στον πανορ-θο-δοξο αυτόν εορτασμό αφιερώ-νοντας τα φετινά τριακοστά πρώτα Παύλεια και το Διεθνές Επιστημο-νικό Συνέδριο των Παυλείων στην Α΄ εν Νικαία Οικουμενική Σύνοδο, αλλά και θα διοργανώσει και αλ-λες εκδηλώσεις με σκοπό να υπεν-θυμίσει σε όλους μας τη σπουδαι-ο-τητα των άρθρων του Συμβόλου της Πίστεως, τα οποία συνέταξαν οι 318 θεοφόροι Πατέρες, αλλά και όλα όσα πρέπει να γνωρίζουμε και να πιστεύουμε για τον Σωτήρα και Λυτρωτή μας Χριστό, διότι η ορθή πίστη είναι απαραίτητη προϋπό-θε-ση της σωτηρίας μας αλλά και της ενότητος της Εκκλησίας.

Δικό μας ελάχιστο χρέος ευγνω-μο-σύνης για τους αγώνες και τις θυσίες που υπέμειναν υπέρ της ορθοδόξου πίστεως οι 318 άγιοι και θεοφόροι Πατέρες, είναι να γνω-ρίζουμε την πίστη μας και να πιστεύουμε ορθόδοξα.

Με σκοπό, λοιπόν, να βοηθη-θού-με όλοι να γνωρίσουμε καλύτερα την ορθόδοξη πίστη μας θα ασχο-ληθούμε φέτος στις μηνιαίες ιερα-τικές μας συνάξεις με την Α΄ Οικου-μενική Σύνοδο, για να διδα-χθούμε από τη θεόπνευστη διδα-σκαλία των αγίων Πατέρων και να εμπνευσθούμε από τους αγώνες τους.

Περισσότερες φωτογραφίες στο άλμπουμ:

Αναλυτικά η Εγκύκλιος του Μητροπολίτη κ. Παντελεήμονος για τις θέσεις της Εκκλησίας σχετικά με το ζήτημα της καύσης των νεκρών με αφορμή τη δημιουργία αποτεφρωτηρίου νεκρών στα όρια της Μητροπόλεως:

ΕΓΚΥΚΛΙΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Βέροια, 30 Ἰανουαρίου 2025

Ἡ Ἱερά μας Μητρόπολη, πληροφορηθείσα τὴν δημιουργία ἀποτεφρωτηρίου νεκρῶν στὰ ὅρια τῆς πνευματικῆς της δικαιοδοσίας, συγκεκριμένα σὲ ἀπόσταση τριῶν μόλις χιλιομέτρων ἀπὸ τὸ κέντρο τῆς πόλεως τῆς Αλεξάνδρειας, ἐπιθυμεῖ νὰ ἐνημερώσῃ τὸ χριστεπώνυμο πλήρωμα γιὰ τὶς θέσεις τῆς Ἐκκλησίας σχετικὰ μὲ τὸ ζήτημα τῆς καύσης τῶν νεκρῶν, τὴν ὁποίαν δυστυχῶς ἐπιλέγουν ὁρισμένοι συνάνθρωποί μας στὸ πλαίσιο τῆς ἐλεύθερης προσωπικῆς ἐπιλογῆς.

Γιὰ τὴν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ ἡ ἐπιθυμία ἑνὸς ἀνθρώπου νὰ ἀποδοθῇ τὸ σῶμα του πρὸς καύσιν μετὰ τὸν θάνατό του συνιστᾶ τὴν ἔσχατη ἄρνηση πρὸς τὸν Χριστό, ποὺ ἦλθε νὰ ἁγιάσῃ τὸ ἐν ἡμῖν συναμφότερον, τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχή μας. Ὁ ἄνθρωπος εἶναι ψυχοσωματικὸ ὄν, τὸ σῶμα του δὲν εἶναι ἕνα ἁπλὸ ὄχημα τῆς ψυχῆς, δὲν εἶναι ἕνα ὑλικὸ ἀντικείμενο κατώτερο ἀπὸ τὴν ψυχή, ὅπως πρέσβευαν οἱ ἀρχαῖοι φιλόσοφοι· ὁ ἄνθρωπος εἶναι αὐτὸ τὸ ἴδιο τὸ ἔμψυχο σῶμα του. Καὶ αὐτὸ τὸ σῶμα τὸ τιμᾶ ἡ Ἐκκλησία, τὸ προσκυνᾷ ἐν τῷ Σώματι τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ ὁποῖος καὶ ἐτάφη, τὸ προσκυνᾷ στὸ πρόσωπο τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, ποὺ καὶ αὐτὴ ἐτάφη, τὸ προσκυνᾷ ἐν τοῖς ἱεροῖς λειψάνοις τῶν ἁγίων μαρτύρων, πατέρων καὶ ὁσίων, τὸ προσκυνᾷ εἰκονιζόμενο στὶς ἁγίες εἰκόνες, τὸ ἁγιάζει καθημερινὰ διὰ τῶν ἱερῶν μυστηρίων. Ὁ στόχος τῆς Ἐκκλησίας δὲν εἶναι νὰ σώσῃ τὴν ψυχὴ ἑνὸς ἀνθρώπου, ἀλλὰ νὰ σώσῃ ὁλόκληρο τὸν ψυχοσωματικὸ ἄνθρωπο. Γι’ αὐτὸ καὶ ὁμολογεῖ περήφανα ὅτι «προσδοκᾷ ἀνάστασιν νεκρῶν» καὶ «ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος» στὴν Βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ὅπου ὁ καθένας θὰ βλέπῃ ἔνδοξο καὶ θὰ ἀπολαμβάνῃ θεωμένο τὸ σώμα του.

Κάθε χριστιανὸς ποὺ ἀφήνεται στὰ χέρια τοῦ Θεοῦ, κάθε χριστιανὸς ποὺ ἐλπίζει σὲ Αὐτὸν ὡς Σωτῆρα καὶ τὸν ἐμπιστεύεται ὡς Θεό, ὅσο ἁμαρτωλὸς κι ἂν πιστεύῃ πὼς εἶναι, ὁμολογεῖ αὐτὴν τὴν προσδοκία τῆς ἀναστάσεως, σεβόμενος τὸ ἴδιο του τὸ σῶμα. Μπορεῖ ἴσως καὶ νὰ τὸ λερώνῃ μὲ τὰ πάθη, νὰ τὸ εὐτελίζῃ μὲ ποικίλες ἁμαρτίες, ἀλλὰ ὅταν δὲν παρεμβαίνῃ ἐγωϊστικὰ μὲ τὴν ἀποτέφρωση στὸ ἔργο τῆς φυσικῆς διάλυσής του μετὰ θάνατον, ὅταν ἀρνεῖται τὴν καύση τοῦ ἔστω καὶ ἁμαρτωλοῦ σώματός του, ὅταν ἀποδέχεται ὅτι, κάποια στιγμὴ ποὺ θὰ πεθάνῃ, θὰ ταφῇ ὅπως ἐτάφησαν οἱ πρόγονοί του, οὐσιαστικὰ κάνει μία ὁμολογία πίστεως· μία ὁμολογία πίστεως στὴν παράδοση τῆς Ἐκκλησίας ποὺ μπορεῖ νὰ μὴν τὴν ἀκολούθησε στὴ ζωή του, ἀλλὰ τὴν ἀποδέχεται στὴν ἔσχατη χρονικὰ μορφή της. Γι’ αὐτὸ καὶ ἡ Ἐκκλησία δὲν ἀρνεῖται νὰ τὸν κηδεύσῃ ἐκκλησιαστικὰ μέσα στὸ Ναό, νὰ τελῇ τρισάγια καὶ μνημόσυνα γιὰ τὴν ἀνάπαυσή του, νὰ μνημονεύῃ τὸ ὄνομά του στὴ Θεία Λειτουργία καὶ νὰ προσεύχεται νὰ εἶναι ἡ μνήμη τοῦ προσώπου του αἰώνια μέσα στὶς ἀκτῖνες τοῦ φωτὸς τῆς Βασιλείας τοῦ Χριστοῦ.

Τὸ σῶμα κάθε χριστιανοῦ ἀποτελεῖ κατὰ τὸν Ἀπόστολο Παῦλο «Ναὸ τοῦ ἐν ἡμῖν Ἁγίου Πνεύματος», βαπτισμένο στὸν Μεγάλο Ἁγιασμό, μυρωμένο μὲ τὸ Ἅγιο Μύρο, χρισμένο μὲ τὸ ἔλαιον τοῦ Εὐχελαίου, ἁγιασμένο μὲ τὸ Σῶμα καὶ τὸ Αἷμα τοῦ Κυρίου μας, μὲ τὸ ὁποῖο καὶ προσμείχθηκε. Πῶς θὰ καταφρονήσουμε λοιπόν, ἀδελφοί μου, πῶς θὰ κάψουμε αὐτὸ τὸ σῶμα, ποὺ κουβάλησε κάποτε μέσα του τὸν Χριστό, ποὺ ἀκτινοβόλησε κάποτε μὲ τὴν χάρη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, χωρὶς ἡ ἀσυνείδηση αὐτὴ ἐπιλογὴ νὰ ἀποτελῇ ὄχι ἁπλῶς μία τελευταία ἁμαρτία, ἀλλὰ κυρίως μία ἀνεπίτρεπτη γιὰ χριστιανὸ βλασφημία; Θὰ πετούσαμε ποτὲ στὰ σκουπίδια ἕνα ἱερὸ Ἁγιοπότηρο, ἕνα ἱερὸ Ἀρτοφόριο; Μήπως δὲν εἴμαστε κι ἐμεῖς κινητὰ Ἀρτοφόρια χάριτος, ὅταν ἡ ἴδια ἡ Θεία Χάρις ἐνήργησε μέσα μας;

Εἶναι γεγονὸς ὅτι τὴν καύση ἐπιλέγουν συνήθως ἄνθρωποι μὲ μηδενιστικὴ στάση ζωῆς, ποὺ δὲν εἶχαν καὶ δὲν ἤθελαν ποτὲ νὰ ἔχουν σχέση μὲ τὸν Χριστό, τὰ ἱερὰ μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας, τὸν λόγο τοῦ Εὐαγγελίου καὶ τὴν μυστηριακὴ καὶ πνευματικὴ ζωή, ἄνθρωποι ποὺ σὲ ὅλη τους τὴν ζωὴ δηλώνουν ἄθεοι, ἄθρησκοι, πολέμιοι ἢ ἁπλῶς ἀρνητὲς τοῦ χριστιανισμοῦ. Ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ σέβεται τὴν ἐλευθερία τῶν πάντων, ἔχει ὅμως τὸ ἀναφαίρετο δικαίωμα καὶ μᾶλλον τὴν ὑποχρέωση νὰ ἐνημερώνῃ τὰ μέλη της, ποὺ εἶναι μέλη τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ, σχετικὰ μὲ τὶς πνευματικὲς συνέπειες τῆς κάθε μίας ἐπιλογῆς. Ἐδῶ δὲν χωρᾷ καμία ἀμφιβολία ὅτι ἡ Ἐκκλησία, ὅταν ἀρνεῖται τὴν ἐκκλησιαστικὴ κηδεία, τὰ τρισάγια, τὰ μνημόσυνα καὶ τὴν μνημόνευση τῶν ἀποτεφρωθέντων, οὐσιαστικὰ αὐτὸ ποὺ κάνει εἶναι νὰ συμφωνεῖ μὲ τὴν ἐπιλογὴ ἐκείνων ποὺ δὲν θέλουν οὔτε τὴν προσευχή της, οὔτε τὴν σωτηρία ποὺ ἀποῤῥέει ἀπὸ τὴν ἴδια της τὴν ὑπόσταση. Λέγει ὁ Χριστός μας «ὅποιος ἀρνηθῇ Ἐμένα καὶ ἀποῤῥίψῃ τοὺς λόγους τοῦ Εὐαγγελίου μου, θὰ τὸν ἀρνηθῶ καὶ ἐγὼ ἔμπροσθεν τοῦ Πατρός Μου». Αὐτὸ δὲν θὰ πρέπη νὰ ἐκληφθῇ ὡς βεβαίωση ἀντεκδίκησης ἀπὸ πλευρᾶς τοῦ Κυρίου μας, ἀλλὰ ὡς τεκμήριο ἀληθείας ὅτι κανέναν δὲν θὰ σώσῃ μὲ τὸ ζόρι. Γι’ αὐτὸ καὶ ἡ Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία, ὡς τὸ Ἕνα καὶ Αὐθεντικὸ Σῶμα τοῦ Χριστοῦ παρατεινόμενον εἰς τοὺς αἰῶνας, θέλοντας νὰ εἶναι συνεπὴς στὸν λόγο τοῦ Κυρίου, ἀρνεῖται νὰ κηδεύσῃ, ἀρνεῖται δηλαδὴ νὰ ψάλῃ τὴν νεκρώσιμη ἀκολουθία σὲ ὅποιον ἐπιλέξῃ τὴν ἀποτέφρωση, οὔτε ἀκόμη νὰ τελέσῃ ἕνα ἁπλὸ τρισάγιο γιὰ τὴν ἀνάπαυσή του. Κανέναν δὲν κρατᾶ στοὺς σωτήριους κόλπους της μὲ τὴν βία. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι χῶρος ἐλευθερίας, ἀλλὰ καὶ συνέπειας πρὸς τὴν ἀλήθεια τοῦ Εὐαγγελίου.

Ὅποιος ντρέπεται γιὰ τὴν γῆ ποὺ τὸν φιλοξενεῖ, ἀπ’ ὅπου προῆλθε, καὶ φοβᾶται τὴν ταφὴ στὰ σπλάχνα της, ὅποιος συμπεριφέρεται μὲ ἀλαζονεία καὶ μὲ τέτοια ἔσχατη κακότητα πρὸς τὸ σῶμα του καὶ βάζει πιό πάνω ἀπὸ τὴν «λίαν καλὴ» φύση τὸ ἐγωϊστικό του παρεμβατικὸ θέλημα, γιὰ νὰ ἀποδείξῃ τάχα ὅτι εἶναι κυρίαρχος

τοῦ σώματός του κατὰ τὸν θάνατο, ὅποιος δὲν ἐλπίζει στὴν ἀνάσταση τοῦ σώματός του, ὅποιος ἀποῤῥίπτει τὴν Ἐκκλησία, ἂς ἀποτεφρωθῇ. Γιὰ τὴν Ἐκκλησία θὰ εἶναι καὶ πνευματικὰ νεκρός.

Ἐνδεχομένως κάποιοι νὰ μεμφθοῦν τὴν Ἐκκλησία, ἴσως στὰ κοινωνικὰ δίκτυα νὰ γραφτοῦν τὰ γνωστὰ ἀνόητα σχόλια ὅτι τάχα ἐνδιαφέρεται γιὰ τὰ ἔσοδα. Ἂν ἡ Ἐκκλησία ἐνδιαφερόταν γιὰ τὰ ἔσοδα, νὰ εἶστε σίγουροι ὅτι δὲν θὰ ἠρνεῖτο τὶς κηδεῖες καὶ τὰ μνημόσυνα τῶν ἀποτεφρωθέντων. Τὴν Ἐκκλησία τὴν ἐνδιαφέρει ἕνα πρᾶγμα· ἡ ἐν Χριστῷ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου, ἔστω καὶ τοῦ πλέον ἁμαρτωλοῦ.

Διάπυρος πρὸς τὸν Θεὸν εὐχέτης

Ὁ Μητροπολίτης

† Ὁ Βεροίας, Ναούσης καὶ Καμπανίας Παντελεήμων

